

Ijwà'lì Jonà

1

Jonà i chas gyâ Bôbo Fiyini

¹ À n-læ meyn nà ghi achi ali-a Bôbo Fiyini i tanji sî Jonà i wâyn Amítây i bë na, ² “Lu kî lvîyn i ndù a ntè' ìgha'nî ghè a ghi n-toñti na Ninevè tì i fè'tì sî àñena na ma yeyn meyn àwo abi-a kì a àñena nîn môm.” ³ Ta Bôbo tàñi tî Jonà i nà sî le' ïweyn i kwo lù i nà ndû dzî a Tashîsh. A nà n-ghi ta wù kàlì chem a Jobà wu yeyn ngù' igha'nî ilì yi ndû a Tashîsh i là' i zì ateyn i lù ñêyn gheli ateyn kfâ' kî na yi n-le' Bôbo. ⁴ Bôbo Fiyini i tum afyef ato ali-a kî nà chwô a jvâ ìgha'nî nâ ghê a ngù' nâ zì nà n-jelì ateyn. Afyef nâ kî i nè' ngù' ateyn nô sî a ñan yi nà sî kij sî sà'tì. ⁵ Gheli ghi a ghi nà n-ghi a ngù' afu nô ghìjìm i nà sî fâyn nô sî a ñan. Nô mi ndà i nà sî dzî kî sî fiyini fî ïweyn fî na fî gamti. Àñena nà n-jêm tì fvîsì ifwo sî a ngù' mâ' a jvâ ta ka yì nyañsi. Ghi nà n-luñlî mîtì ma Jonà ni meyn zì ndù nô antêynì ngù' i nyìnì afu, mbuni si bemni si lisî ku ïweyn. ⁶ Wùlì vzì a wu nà n-tisi ngù' ateyn i ndu bif sî ïweyn na, “Wà n-bunî ghà? Làli i jèm sî fiyini fyafi, lvi fili a fî yvi i gâmtì ghesìnà a ghesìnà fañ tì kfîti.” ⁷ Gheli ghi a ghi nà n-ghi a ngù' afu i be kî si a àñena ngeñsi na, “Yì gvi ghesìnà ma' njò' i yèyn nâ à kwò ndà nkfim nâ yèyn sî ghesìnà a.”

Àñena mà' yi fvì na à n-ghi Jonà.⁸ Yi n-kù ñweyn tì àñena bè sî ñweyn na, "Fè'tì sî ghès na à kwò ndà nkfim yèyn a? Wà n-ghi ma wà lù wo, felì nô ghà? Wà n-ghi wul ila' ikà, chi nô wo?"

⁹ Jonà i beynsi bè na, "Mi n-ghi wul Hibìlù, ko'sî Bôbo Fiyini vzì a wù n-ghi iyvi, ivzî a wù fàytì jva ìgha'nì nì nse."

¹⁰ Ta wù tànji tî gheli ateyn i kfì sayn i kæ bif sî ñweyn na, "À ti gha a wà mòm teyn a?" Àñena nin læ meyn nà kya ki nô na wù n-le' Bôbo bòmta à nà n-ghi tì ma wù ni meyn fè'tì sî àñena.

¹¹ À nà n-ghi tì afyef ateyn a to ndû ki asi, àñena kæ bif sî Jonà na, "Ghès ti kà' a ghi ni nô ghà nì và lvîyn ta ka afyef nâ kèynà mæ?"

¹² Jonà i bè na, "Yì ma' ma a jvâ igha'nì a ka afyef ateyna bol. Mi n-kyà na nge' nâ yèyn a yi atu nin ghi ma à gvì kì nô mà nì ìnyeyn."

¹³ Jonà nin tànji tî gheli ateyn i nà kwo mômsì ki na ngù' àteyn fvi i chèm a mbà jvà mitì yi to gha' àñena bòmta afyef ateyna nà n-to ndû ki asi. ¹⁴ Àñena nà sî jemà chwotî Bôbo bê na, "Ghès nin kya na iwo yèynì nin ngâyn tèyn a nî và a Bôbo. Ghès nin chwotî na ka wa n-zuèti ghès bòmta ghès nin zue wul wèyn kì sî a lû. Wà nì ki iwo zì a yi n-kfeyni sî và a Bôbo." ¹⁵ Ta àñena jèm tî i chà'si mà' i su'si nì Jonà a jvâ nô mi ilvi gha afyef ateyna i teyna ki teyna, jvà àteyn i bonj bol. ¹⁶ Yi n-gàyn tî nô mi ilvi gha gheli nâ ghì i nà sî fâyn Bôbo Fiyini nô sî a ñaj i fu ifu sî Bôbo i chfìnì na àñena na ko'sî ñweyn.

¹⁷ Ghi n-mà' Jonà tì Bôbo Fiyini i nì sfî ìgha'ni ilì i mzì ïweyn
wu chi ilvà nì ïnyeyn si a mîchi ìntal.

2

Jonà i jèm

1 A nà n-ghi ta Jonà nìn ghi ilvà nì sfî tî, wu nà jêm sî Bôbo
Fiyini fi ïweyn fi. ² Wu nà n-jemà bê na,

“À n-gvî nô mi ilvi gha a Bôbo ta mi n-ghi afim ì jèm sî và wa
gàmtì mà.

À n-gvî ilvi ta mi n-ghi ichfî nì ïkfi-i ì dzì sî và wa yvi idzî
ìyemi i gàmtì mà.

³ Wà n-læ meyn mà' su'si nì mà a itòŋ i jvâ ìgha'ni yi sœ nô si a
ñaj, mu jef nì mà, ma limi kàli ki nô isas i jvâ, mu i nà
chwô a ma atu.

⁴ A nà n-ghi tì ma mà si kfâ' ki na wà saj meyn mà si a wa a
ngùŋ.

Mítì bu kelî ki ïkfâ'tì na mi n-læ yeyn ndo ilayni nì và.”

⁵ Mi n-læ meyn sœ kàli a jvâ mû kfîynsi mà, ìnfù' lím àtu à
kema isas i jvâ.

⁶ Mi n-læ meyn sœ kàli ì ya'i kì nô a ki jvà igha'ni alè' ghè a
kfîynsi nin zítì ateyn ma mi nà n-kâ' ma bu fi fvì.

Mítì wa fvìsi ko'si nì mà a Bôbo Fiyini femfi, bula ma kfî.

⁷ “À n-læ nà ghi ta mi n-kfî ndû ma kasi kfâ'tì a Bôbo na wà
n-ghi

ि jèm sî và wa yvî ijêm iyemi alè' a layni-a nì và i bëysì mà.

⁸ Gheli ghì a ghì n-ko'si mìyìnì mì àyùn-ayuŋ beyn meyn jím si ikònì ghè a Fiyini fì nin kelì sî àñena.

⁹ Mìtì sî mà, mi n-fu ifu sî và i yem njàŋ kò'si và.

Mi n-luynsì ìchfînì iyemi nâ yèynì sî và a Bôbo bòmta à n-bôesì kì và gheli.”

¹⁰ Ta wù jèm tî, Bôbo Fiyini i kàyn sfì àteyn i ndu sù' Jonà a mbæ jvà.

3

Jonà i ndù a Ninevè

¹ Bôbo Fiyini nìn fi meyn tanji sî Jonà i bè na, ² “Lu kì lvîyn i ndù a ntè' igha'nî ghè a ghì n-toñti na Ninevè tì. Ndu là'i ntum zì a mà fù sî và sî àñena.”

³ Jonà i yvînì Bôbo i lu ndù a Ninevè. Ninevè nà n-ghì nô ntè' igha'nî, ghì lî mîchi ìntal sî jèl sî toyni àteyn. ⁴ Jonà i ndu chem afu a nà ghì achi a kì asi-a wu zìtì i nà jelì jân bê na, “À na ghì ibàm i mîchi mìvîm kà a Fiyini fì bebsi ntè' yêyn.” ⁵ Gheli Ninevè i yvî ntum nâ zì i bîmi Fiyini. Ta àñena bìmi tî i kæ cho'nî na nô mi ndà kèsà à n-ghì wul i two kèsà à n-ghì wul i bol nin kelì si bam i chffì sî fì sî mà' fîntsî kûm mbisi àñena.

⁶ A nà ghì ta fòyn Ninevè yvî ntum àteyn, wu làlì sî a achì a tîfòyn i cho'ti ndzisi ñweyn i mà' kì fîntsî i su'i dù'i abìl. ⁷ Wù n-læ nì tî i tum na ghì ndu là'i sî gheli Ninevè na,

“Fòyn njéyn chye’si njweynsi bê meyn na,
Ka afo nîn zi ichfî nì wùl kësa ichfî nì nyàm, na ka wùl kësa
nyàm nîn nyvî mi nyvî afo.

⁸ Na nô gheli ghijim nin kelî si mà’ ki fîntsî si kul filifi
iwyun nì nyamsi, na nô mi ndà dzi sî Fiyini fi ì mà’ì àwo
abi-a nì njweyn nì àtem abi-a. ⁹ Ghesinà kæ nì têyn, lvi fili a
Fiyini fi yeyn ì kòynsi isuyn ì fañ tì fi tì yâbsi itoñ si zueti
ghesinà.”

¹⁰ A nà si ghi ta Fiyini fi yèyn iwo zì-ì a àjenà nì ì fi yèyn na
àjenà beynsi meyn mitem si a mbisi nì àjenà, wu kfîni ikfâ’tì i
njweyn i fañ tì fi tì bëbsi àjenà ta wu n-bè.

4

Jonà i nyò’si itoñ

¹ À nà ghi ta Fiyini fi kòynsi isuyn sî gheli Ninevè, iwo ateyni i
yaf Jonà nô si a ñañ wu nyò’si itoñ, ² i nà si jêm sî Bôbo bê na,
“Ma ti meyn bë kîmi têyn a Bôbo jæ ta ka mà lu gvì afêyn na, mi
n-kyâ iwo zì-ì a wà n-kiñ si nì. À ti iwo zì a mà tî nà le’ ndù dzi a
Tashish. Ma ti meyn nà si kya na wà n-ghi Fiyini kelî àtem a
junjà, koynsî isuyn, nyânsi yabsî wì itoñ fî kôñ gheli nô a jûñ, lum
luñ wi luñ si fu nge’ sî gheli ghi bi. ³ Laynsi læ zue ndù nì mà a
Bôbo bòmta yi n-jofî ki na mà kfî ndù chwò ta ka mà na chi-à.”
⁴ Bôbo Fiyini i bëyntsî i bif sî Jonà na, “A yi ti n-ghi àtì-ati na wà
na yabsî itoñ a?”

⁵ Jonà i yvi tî i kwo fvì i ndù ki dzi a abàs ghè a ichfì iyvi-i nin sal ateyn a Ninevè i kas fitwotî afu i zi dù'ì sì ateyn i nà sì ki sì yeyn iwo zì-ì a ka yi gayn. ⁶ Bôbo Fiyini i nì fikâ' fi lifi fvì i lema ko' alè' nà ghè a Jonà nà n-du' ateyn si chiytî chue sì a ñweyn atu ta ka wù na yvîtì-à. Wu nà sañlî nô ajûñ. ⁷ Mítì itu' i bis layn Fiyini fi tum fìngê' fi lifi fi zi a fikâ' nà ghè i kfìl, tifvi ti ateyn, ti yàlà. ⁸ Ichfì iyvi-i ni sal, Fiyini fi nì afyef ali-a nà chwô lûm ki tèyn nchunñ, chuè i fî bayn atu nì Jonà. Wu boli tèyn i nà kij si kfì i kæ bè na, "Yi n-jôf ki na mà lani kfì ndù chwô ta ka ma na fi chi-à."

⁹ Fiyini fi i kæ bif sî ñweyn na, "A yi ti n-ghi àtì-ati na wà na yabsî itoñ bòmta fikâ' fèynfì kfì a?" Jonà i bè na, "Itoñ wom nin keli ki nô sì yaf. Wu yafì meyn chem kì nô aleñ, ma na sì kònj ki sì kfì."

¹⁰ Bôbo Fiyini i bè sî ñweyn na, "Fikâ' fèynfì tî lèma ko' ki nìntu', itu' sesi layn ma fi kfì meyn. Wà bu tî nì iwo ili na fi lema, fi kfì iwo ateyni na sì fu nge' sî và tèyn bòm ghà? ¹¹ Mà ti kà' ma fanj ti tî kòynsi isuyn sî ntè' igha'nî têyn ta Ninevè a? Ba gheli nin ghi ateyn chwô nkam ivi nì gheli nkamsi mìvîm mbò, nô wùl sì ateyn i kya wi iwo, nyamsi i ghi kimi ateyn dvî ki tèyn."